

Leidse binnenstad in cijfers 2020

Monitor Programma Binnenstad

Inleiding

Waarom deze publicatie?

Dit is de eerste publicatie van 'Leidse binnenstad in cijfers'. Het is de opvolger van de Leidse Binnenstad Index. Vanaf 2020 is er een nieuw programmaplan voor de Leidse binnenstad vastgesteld. Grotendeels borduurt het voort op de thema's die al sinds 2008 in Programma Binnenstad zijn opgenomen en vooral economisch van aard zijn. Vanaf 2020 hebben ook de thema's 'duurzaamheid' en 'leefbaarheid' een plek gekregen. Deze thema's zaten niet in de index, maar zijn nu wel opgenomen in de nieuwe monitor, naast de thema's 'vitaliteit' en 'mobiliteit'. Daarnaast kwam de afgelopen jaren van verschillende kanten de vraag om kerncijfers van de Leidse binnenstad eens bij elkaar te zetten. Dat is de reden dat we gegevens niet langer presenteren als een berekend indexcijfer, maar in de vorm van kengetallen en trends.

Afbakening

Als we het in deze publicatie over de binnenstad hebben, dan bedoelen we het gebied binnen de singels aangevuld met het stationsgebied. Het gaat om de CBS-wijken Binnenstad-Zuid, Binnenstad-Noord (exclusief De Waard) en Stationskwartier. Een kaart is te vinden op [Leiden in Cijfers](#).

Leeswijzer

Deze publicatie 'Leidse binnenstad in cijfers' volgt de thema's zoals die ook in het nieuwe programmaplan zijn opgenomen:

- [Vitaliteit](#) (werkgelegenheid, passanten, winkels, koopstromen, horeca, podia, profiel van de bezoeker, vitaliteitsbenchmark)
- [Duurzaamheid](#) (energieverbruik, hittestress)
- [Mobiliteit](#) (autobezit, fiets, vervoermiddelkeuze)
- [Leefbaarheid](#) (inwoners, woningen, studenten, verkamering, evenementen, leefbaarometer, schoon winkelgebied)

De bronnen per grafiek zijn onderstreept. Dat betekent dat ze, bij aanklikken, verwijzen naar meer informatie.

Vitaliteit

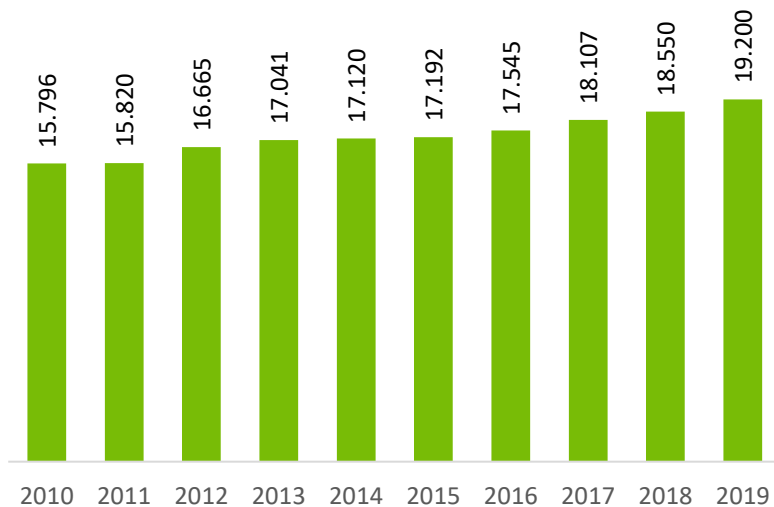
- **Werkgelegenheid**
- **Passanten**
- **Winkels**
- **Koopstromen**
- **Horeca**
- **Hotel- en museumbezoek**
- **Podia**
- **Profiel toeristisch bezoeker**
- **Vitaliteitsbenchmark**

Werkgelegenheid

Werkgelegenheid stijgt, relatief veel banen in handel, horeca en zakelijke diensten

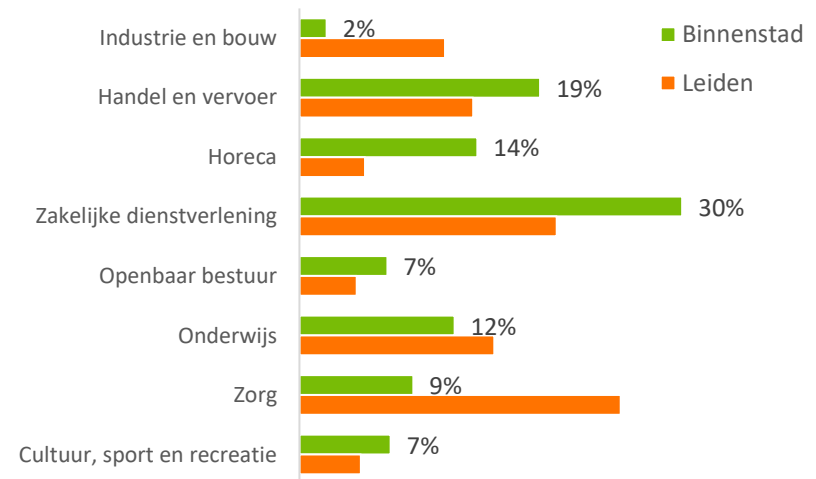
De werkgelegenheid (het totale aantal banen) in de Leidse binnenstad is in de afgelopen jaren gestegen. Van nog geen 16.000 in 2010 naar ruim 19.000 in 2019, een stijging van 21,5%. Ter vergelijking: het aantal banen in heel Leiden steeg in dezelfde periode met 12,6%. Als we kijken naar de verdeling over de sectoren dan valt op dat vooral de horeca in de binnenstad is oververtegenwoordigd, vergeleken met heel Leiden. Ook in zakelijke dienstverlening en (detail-)handel zijn relatief veel banen. In de zorg, industrie en bouw is in de binnenstad relatief weinig werkgelegenheid.

Werkgelegenheid, 2010-2019

Bron: Werkgelegenheids- en Bedrijvenregister Zuid-Holland

Werkgelegenheid naar sector, 2019

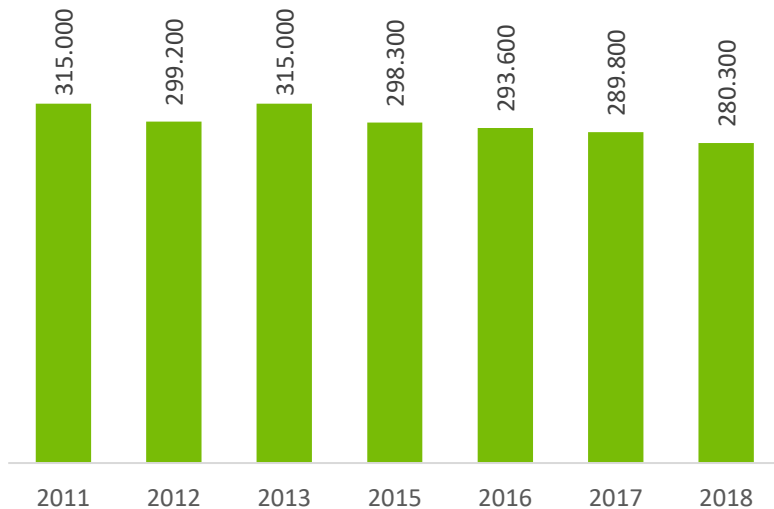
Bron: Werkgelegenheids- en Bedrijvenregister Zuid-Holland

Passanten

Lichte daling aantal passanten, zaterdag drukste dag

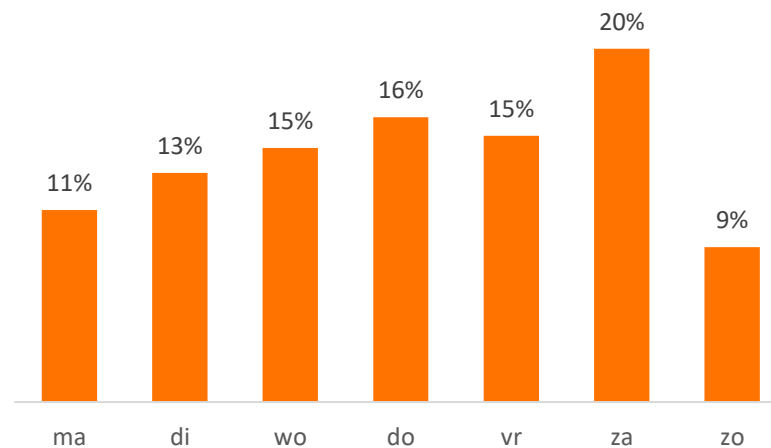
Het gemiddeld aantal passanten per week in het kernwinkelgebied neemt de afgelopen jaren langzaam af. Van 315.000 in 2011 naar 280.300 in 2018. Op 24 punten wordt handmatig gemeten hoeveel mensen er langs lopen. Met die informatie kunnen druktebeelden over de week worden bepaald. Zo is ook te zien dat van de passanten 20% op zaterdag komt en 9% op zondag. Verder is bekend dat de grootste drukte op zaterdagen rond half 3 in de middag is. Het drukste punt is op de Haarlemmerstraat tussen Bodyshop en van Haren.

Aantal passanten per week, 2011-2018

Bron: Locatus

Druktebeeld per dag, 2018

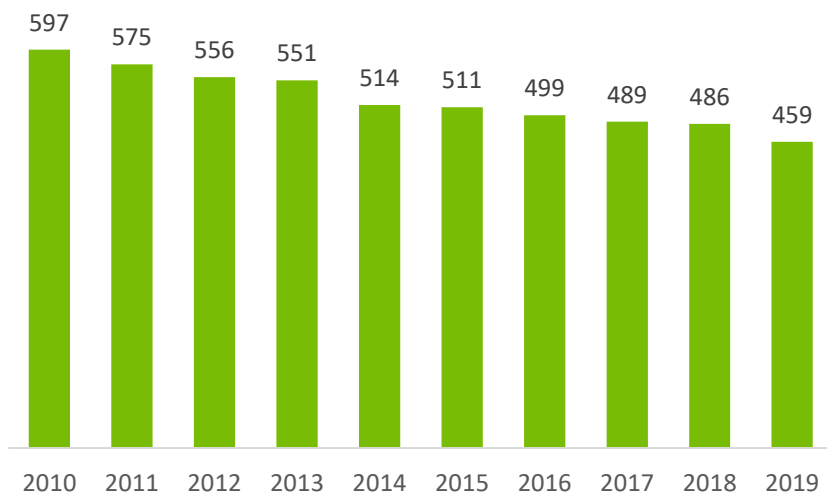
Bron: Locatus

Winkels

Daling aantal winkels, stijging leegstand

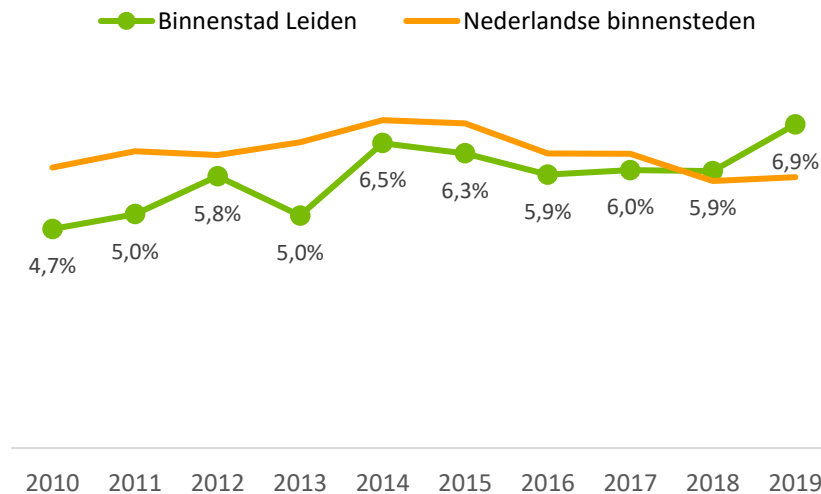
Het aantal winkels in de Leidse binnenstad is in de afgelopen jaren gedaald. Van bijna 600 in 2010 naar bijna 460 in 2019, stand per 1 oktober. Dat is een daling van 23%. Gemiddeld in Nederlandse binnensteden is het aantal winkels in dezelfde periode met 11% gedaald. De leegstand in de Leidse binnenstad is in de periode 2010-2019 gestegen. Tot en met 2017 lag het leegstandspercentage in Leiden onder het landelijk gemiddelde, maar vanaf 2018 erboven. Overigens is de leegstand gemeten in het aantal leegstaande panden ten opzichte van het totale aantal panden in het winkelgebied.

Aantal winkels, 2010-2019

Bron: Locatus

Winkelleegstand, 2010-2019

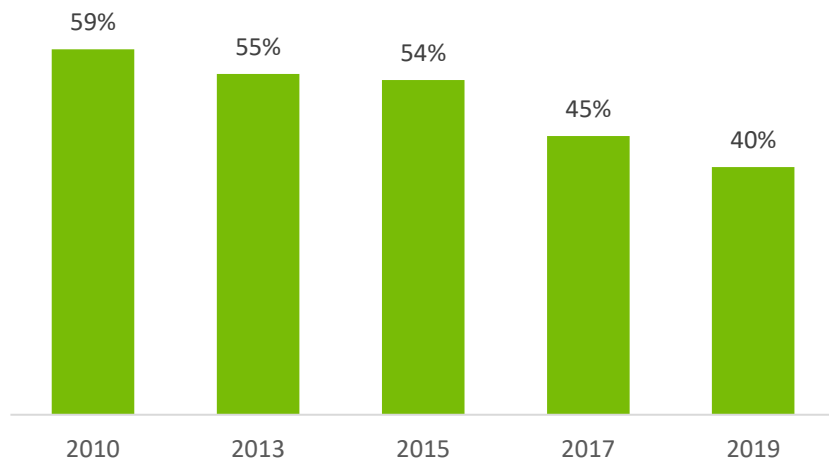
Bron: Locatus

Koopstromen

Leidenaren kopen minder in binnenstad, meer online

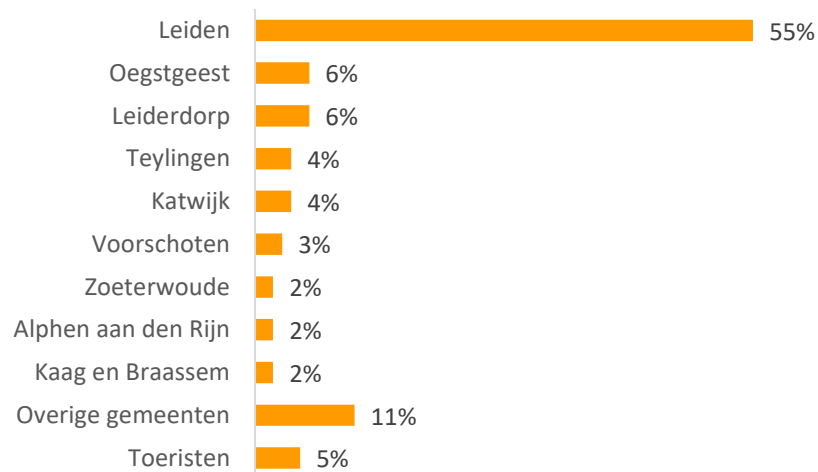
Koopkrachtbinding wil zeggen hoeveel % van de niet-dagelijkse artikelen de eigen inwoners besteden in de Leidse binnenstad. Het blijkt dat Leidenaren steeds minder naar de Leidse binnenstad gaan. Een kwart van de artikelen koopt men inmiddels online, in 2010 was dat 2%. Toevloeiing geeft aan waar de omzet van de Leidse binnenstad vandaan komt. Het gaat ook hier weer om de niet-dagelijkse boodschappen. Het blijkt dat iets meer dan de helft van de omzet van de eigen inwoners komt, en verder vooral van inwoners van gemeenten uit de regio. 5% van de bestedingen komt van toeristen. In 2018 was de totale omzet aan niet-dagelijkse artikelen in de Leidse binnenstad overigens 200 miljoen euro. Aan boodschappen werd daarnaast nog 125 miljoen besteed.

Koopkrachtbinding, 2010-2019

Bron: Stads- en wijkenquête

Toevloeiing, 2018

Bron: Koopstromenonderzoek Randstad

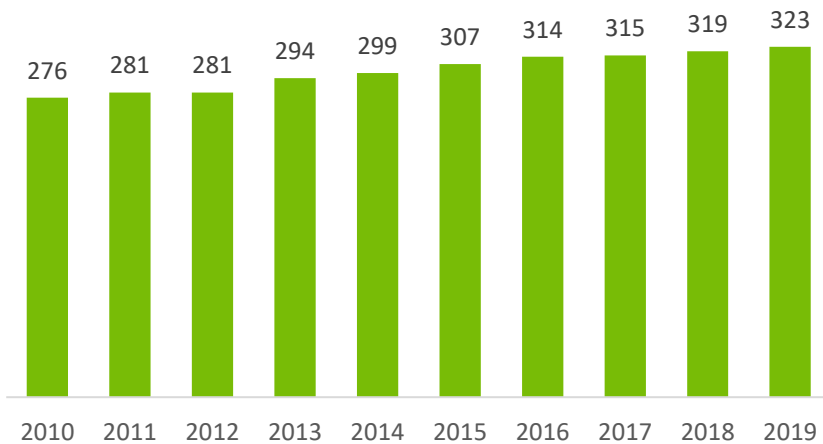
Horeca

Stijging van het aantal horecagelegenheden

Het aantal horecagelegenheden in de Leidse binnenstad is de afgelopen jaren gestegen. Van 276 in 2010 tot 323 in 2019 (stand per 1 oktober), een stijging van 17%. In die periode steeg het aantal werknemers in de sector met 60%.

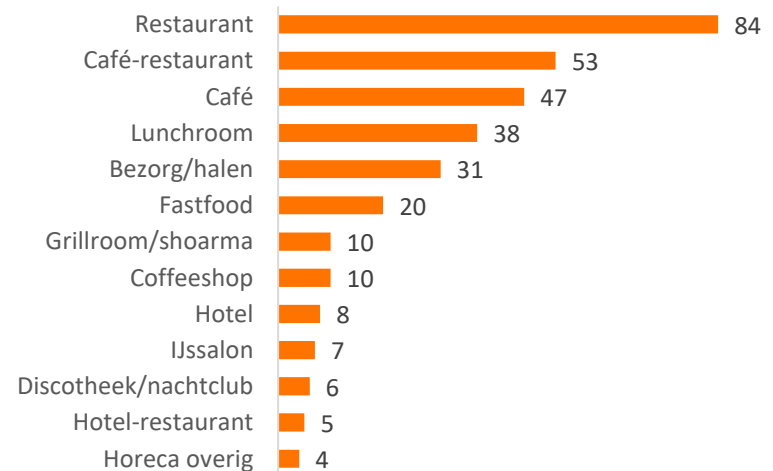
Er zijn 84 restaurants en ook nog eens 53 café-restaurants. Daarnaast zijn er 47 cafés en 13 hotels in de Leidse binnenstad.

Aantal horecagelegenheden, 2010-2019

Bron: Locatus

Soorten horecagelegenheden, 2019

Bron: Locatus

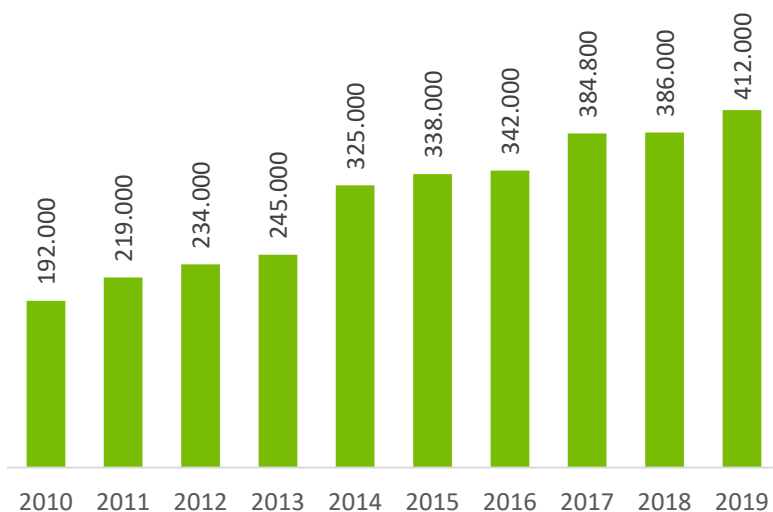
Hotel- en museumbezoek

Hotelovernachtingen hoger en museumbezoek stijgt na verbouwingen

De afgelopen jaren is het hotelovernachtingen flink gestegen. Dat komt mede door de komst van verschillende nieuwe hotels, pensions en andere overnachtingsaccommodaties in Leiden.

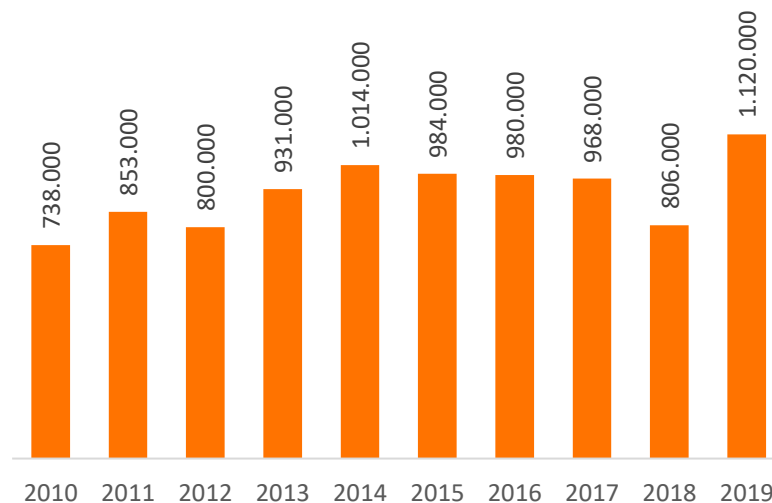
In de jaren 2015-2019 zijn verschillende Leidse musea dicht geweest vanwege verbouwingen. In de loop van 2019 waren ze allemaal weer open, want te zien is in een recordaantal bezoekers.

Aantal hotelovernachtingen, 2010-2019

Bron: Toeristenbelasting BSGR

Bezoek aan musea, 2010-2019

Bron: Leiden Marketing

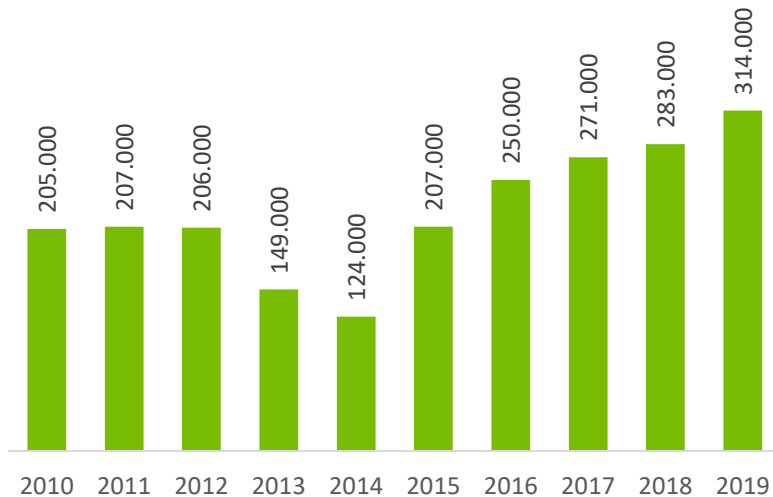
Podia

Stijging van het aantal podiumbezoeken

De afgelopen jaren, vanaf 2014, is het aantal bezoekers van podia flink gestegen. In 2015 is poppodium Gebr. De Nobel geopend en ook Theater Ins Blau trekt sinds die tijd steeds meer bezoekers.

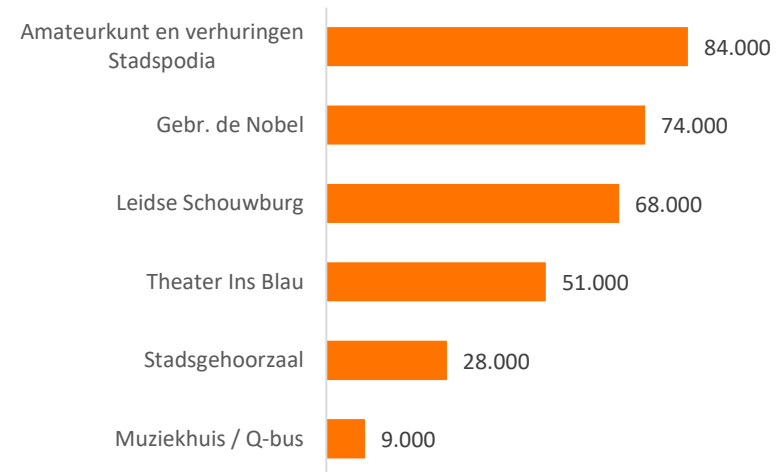
In 2019 zijn er 181 voorstellingen geweest in de Leidse Schouwburg en 128 in de Stadsgehoorzaal. Daarnaast worden deze zalen verhuurd en voor amateurkunst gebruikt. Dit waren in 2019 nog eens 297 voorstellingen.

Aantal bezoeken aan podia, 2010-2019

Bron: Diverse podia

Bezoek aan podia, 2019

Bron: Diverse podia

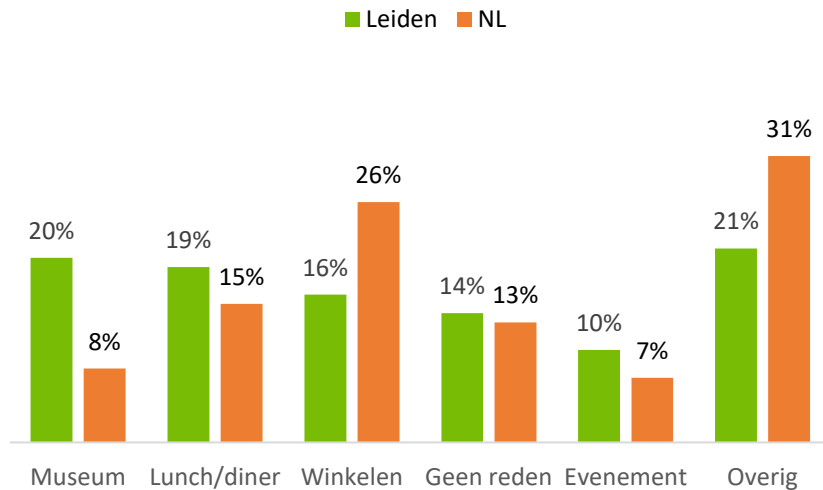
Profiel toeristisch bezoeker

Toeristen komen voor musea en horeca en zijn hoogopgeleid

Elk jaar wordt in Leiden (en ca. 30 andere steden) het onderzoek 'Toeristisch bezoek aan steden' uitgevoerd. Aan Nederlanders wordt gevraagd of ze Leiden hebben bezocht en zo ja, wat ze daar hebben gedaan e.d. Uit het onderzoek blijkt onder andere dat de reden om Leiden te bezoeken vaker dan gemiddeld een museum is (20% van de bezoeken vindt om die reden plaats, ten opzichte van 8% gemiddeld). Winkelen is minder vaak een reden om Leiden te bezoeken (16% t.o.v. 26%).

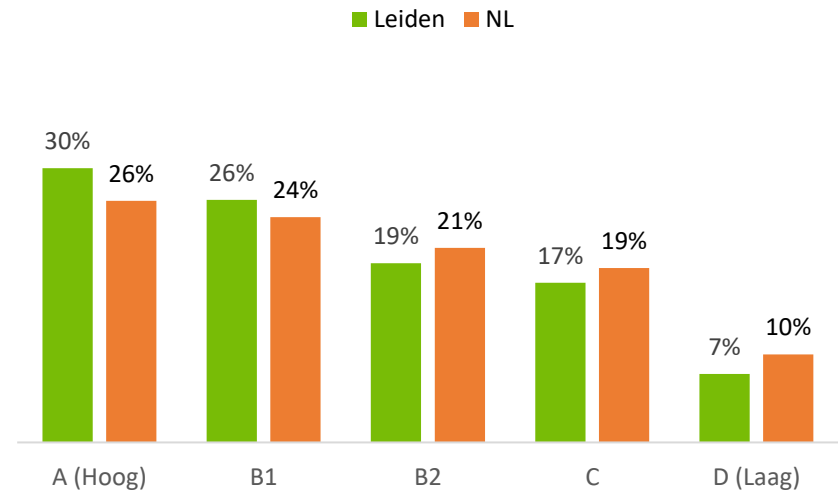
Op basis van opleiding en beroep wordt bepaald wat de sociale klasse van de bezoekers is. Het blijkt dat de bezoekers van Leiden vaker tot de hogere klassen behoren dan bezoekers van andere steden.

Hoofdrede van toeristisch bezoek, 2018

Bron: NBTC – NIPO Research

Sociale klasse van toeristisch bezoekers, 2018

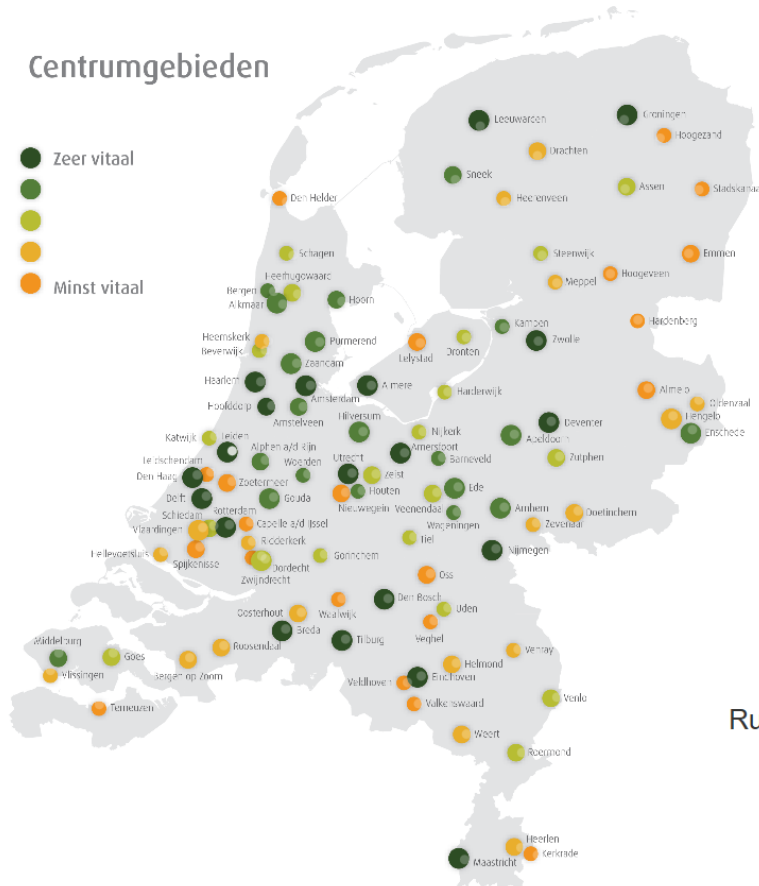

Bron: NBTC – NIPO Research

Vitaliteitsbenchmark

Leiden staat op plek 6 van Nederlandse binnensteden

Goudappel Coffeng heeft in 2019 honderd centrumgebieden beoordeeld op economische vitaliteit.

Leiden

Categorie: Binnensteden

Score geheel

Totaal

Score per indicator

Bereikbaarheid

Demografie

Ruimtelijke kwaliteit

Voorzieningen

[Website Vitaliteitsbenchmark](#)

[Achtergrondinformatie](#)

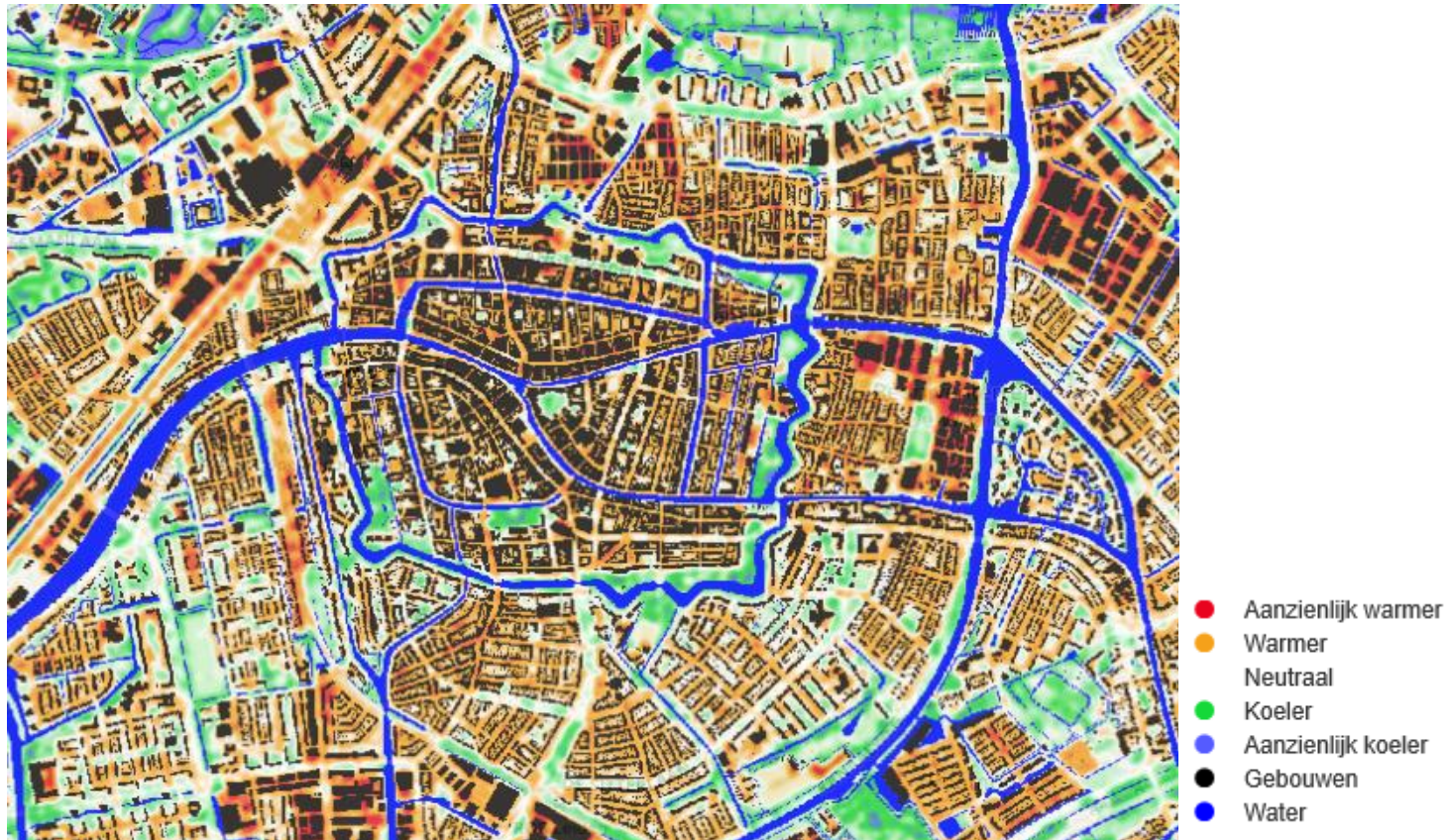
Duurzaamheid

- **Hittestress**
- **Groen en bomen**

Hittestress

Parken duidelijk koeler dan bebouwde gebieden

De kaart hieronder geeft aan waar hittestress kan optreden tijdens zomerse dagen. Hittestress is een term die aangeeft dat een sterk verhoogde gevoelstemperatuur optreedt, die onaangenaam en zelfs schadelijk kan zijn voor mens en dier. De aanwezigheid van veel verhard oppervlak verhoogt de gevoelstemperatuur en daarmee de hittestress, terwijl de aanwezigheid van schaduw en groen deze verlaagt.

[Website Klimaatatlas Zuid-Holland](#)

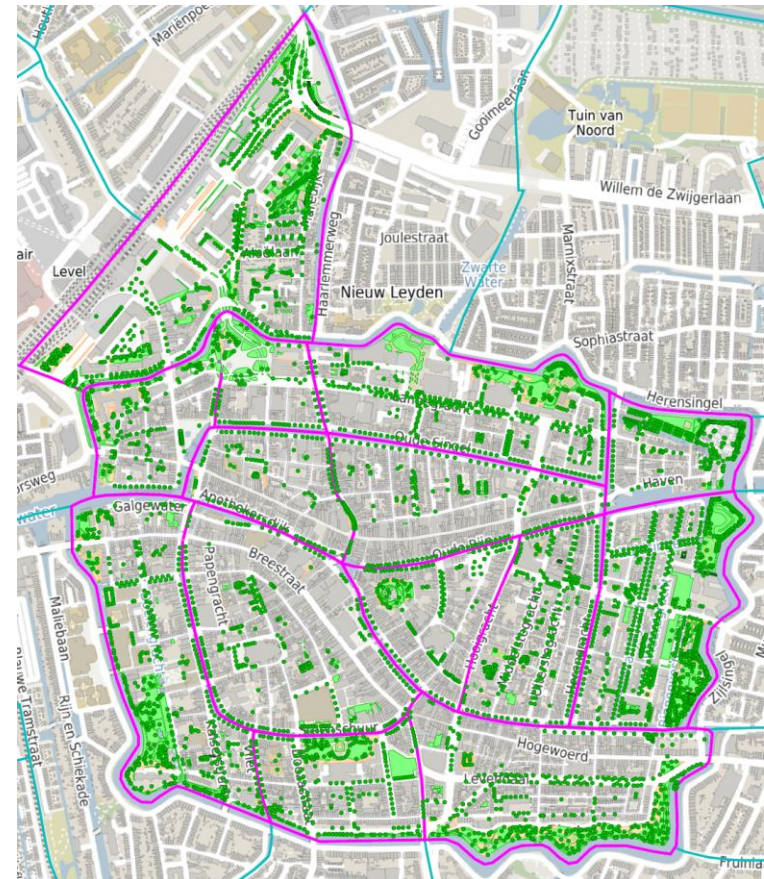

4.645 bomen en 19% groen of water

Binnen de singels + in Stationskwartier:

19 hectare groen (9,1%)

21 hectare water (9,9%)

Leidse binnenstad in cijfers 2020

Duurzaamheid

Mobiliteit

- **Vervoermiddelkeuze**
- **Fiets**
- **Fietsparkeren**
- **Autobezit**
- **Autoparkeren**

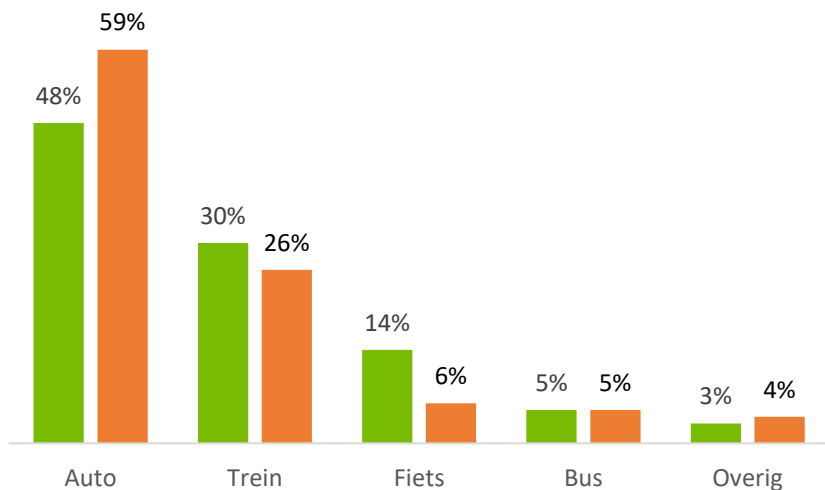
Vervoermiddelkeuze

Dagbezoekers komen vaak met de fiets

Van verschillende groepen is bekend welk vervoermiddel zij kiezen in de Leidse binnenstad. Bij het onderzoek 'Toeristisch bezoek aan steden' wordt aan bezoekers gevraagd met welk vervoermiddel zij naar Leiden komen. Dat blijkt in 48% van de gevallen de auto te zijn, in 30% de trein en in 14% de fiets.

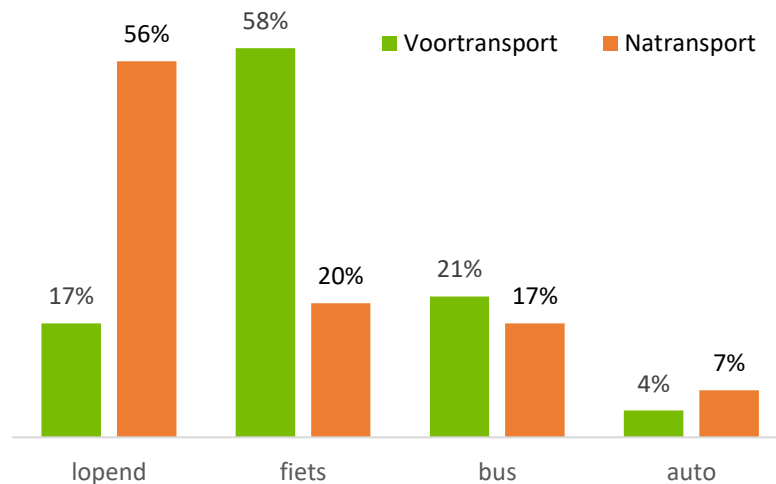
Van alle mensen die de trein nemen op Leiden Centraal komt 58% daar met de fiets, 21% met de bus en 17% lopend. Als mensen met de trein aankomen op dat treinstation vervolgen ze in 56% van de gevallen hun weg lopend, in 20% fietsend en 17% neemt de bus.

Vervoermiddel van dagbezoekers, 2018

Bron: NBTC – NIPO Research

Vervoermiddel van/naar Leiden Centraal, 2018

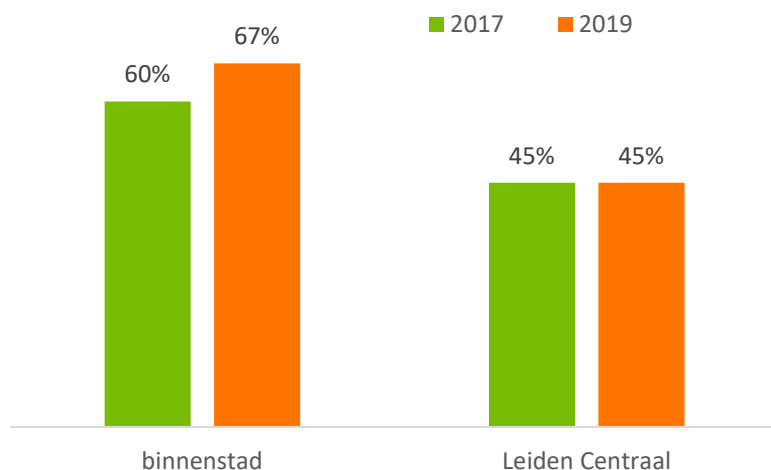
Bron: Nederlandse Spoorwegen

Fiets

Beoordeling fietsparkeren en hinder door fietsen

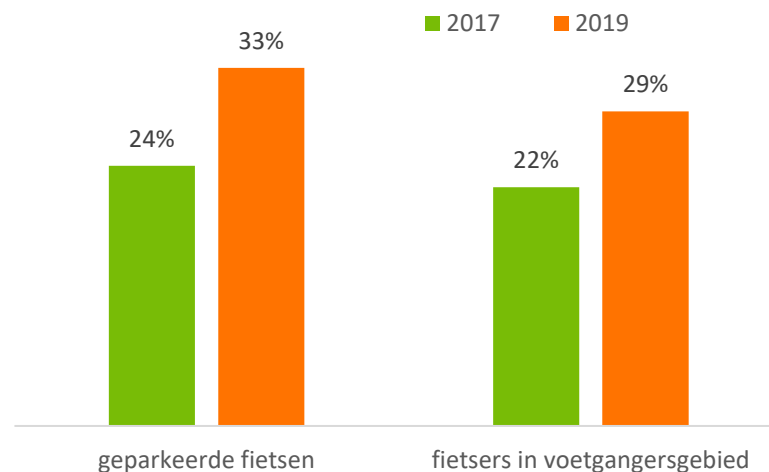
In de tweejaarlijkse Stads- en wijkenquête wordt aan Leidenaren gevraagd hoe zij het fietsparkeren beoordelen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen fietsparkeren in de binnenstad in het algemeen en specifiek bij NS-station Leiden Centraal. In 2019 beoordeelde tweederde van de Leidenaren het parkeren van de fiets in de binnenstad als 'uitstekend' of 'goed'. Bij Leiden Centraal vond 45% dit. De fiets kan leiden tot hinder voor voetgangers. 33% van de Leidenaren heeft in de binnenstad 'regelmatig' tot 'vaak' hinder van geparkeerde fietsen. 29% wordt 'regelmatig' tot 'vaak' gehinderd door fietsers in het voetgangersgebied.

Beoordeling fietsparkeren als uitstekend of goed, 2017-2019

Bron: Stads- en wijkenquête

Voetgangers in binnenstad met hinder van fietsen, 2017-2019

Bron: Stads- en wijkenquête

Fietsparkeren

18.000 fietsparkeerplekken rond station en 7.300 in rest binnenstad

De binnenstad van Leiden kent (afgerond op 100-tallen) 25.300 fietsparkeerplekken. Van alle genoemde stallingen is gemeente Leiden de eigenaar behalve van de stallingen NS Stadszijde en NS LUMC-zijde. De plekken op de Trafolocatie, het Morssingelterrein en het Alphens perron zijn tijdelijk.

Aantal fietsparkeerplekken 2020

Trafolocatie	2.700
Morssingelterrein	1.500
Alphens perron	1.100
Taxistandplaats	2.200
Zeezijde	2.200
Lorentz	4.800
NS Stadszijde	1.300
NS LUMC-zijde	2.200
Waagstalling	800
Lange Mare	100
Diverse fietsparkeerplekken	6.400
Totaal	25.300

Bron: Parkeren in cijfers

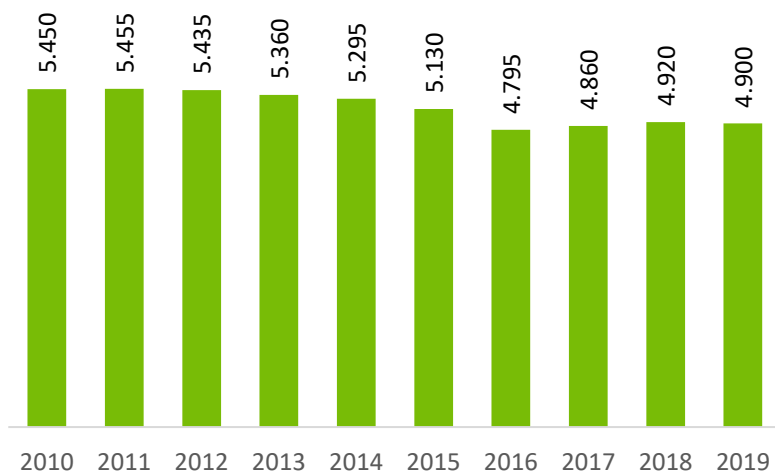

Autobezit

Stabilisatie aantal personenauto's

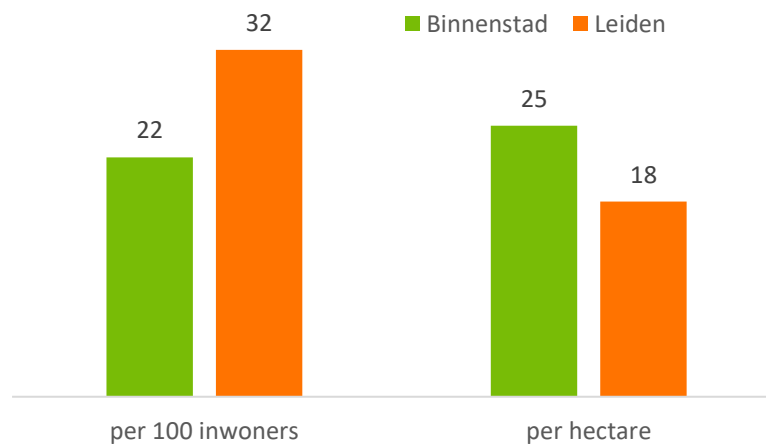
Het aantal personenauto's in bezit van inwoners van de binnenstad is tussen 2011 en 2016 gedaald. De laatste drie jaar is er een stabilisatie. Het betreft het aantal auto's exclusief leaseauto's. Bij vergelijking met heel Leiden blijkt dat het autobezit in de binnenstad relatief lager is per 100 inwoners. Echter, per hectare zijn er meer personenauto's.

Aantal auto's, 2010-2019

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

Aantal auto's per inwoner en oppervlakte, 2019

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

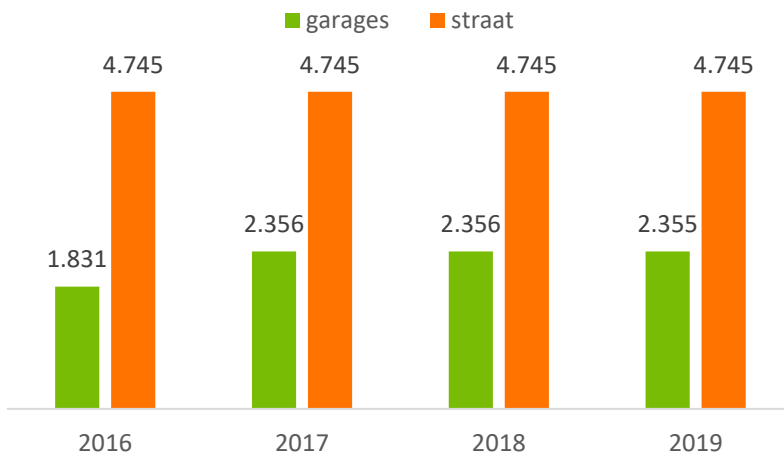
Autoparkeren

Meer parkeren in garages, minder op straat

In de binnenstad zijn verschillende parkeergarages en ook op straat kan er geparkeerd worden. Niet alle parkeergarages worden door de gemeente geëxploiteerd. In de cijfers hieronder gaat het om de Morspoortgarage (399 plekken), de Haarlemmerstraatgarage (270 plekken) en de Lammermarktgarage (525 plekken). De laatstgenoemde garage is in 2017 geopend. Dat verklaart de stijgende lijn van het aantal uren dat er in garages is geparkeerd. Het aantal uren dat er op straat is geparkeerd loopt juist terug. Het betreft hier overigens alleen zone A (de binnenstad) met 4.745 parkeerplaatsen.

Naast de parkeergarages die de gemeente exploiteert zijn er ook nog de parkeergarage Langegracht (Dirk) met 290 parkeerplekken, die in de Breestraat (Hoogvliet) met 372 plekken en het P+R terrein aan de Haagweg met 500 plekken.

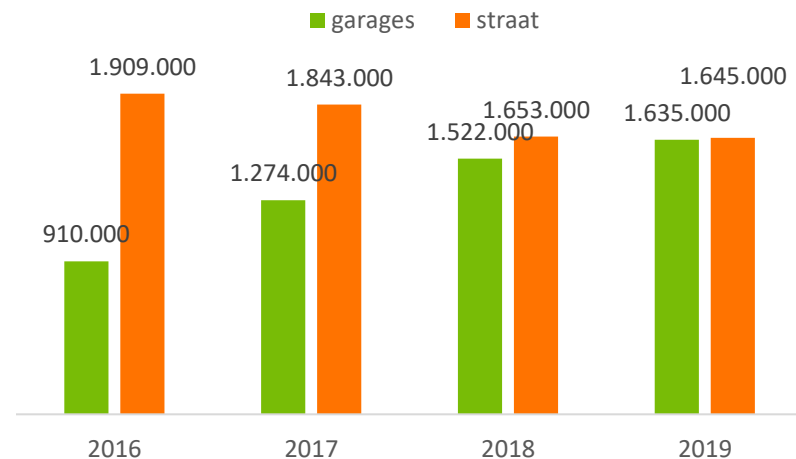
Aantal parkeerplekken, 2016-2019

Bron: Parkeren in cijfers

Aantal parkeeruren 2016-2019

* Alleen parkeerplaatsen die door de gemeente worden geëxploiteerd

Bron: Parkeren in cijfers

Leefbaarheid

- Inwoners
- Internationalisering
- Studenten
- Woningen
- Verkamering
- Woonduur
- Evenementen
- Leefbaarometer
- Schoon winkelgebied

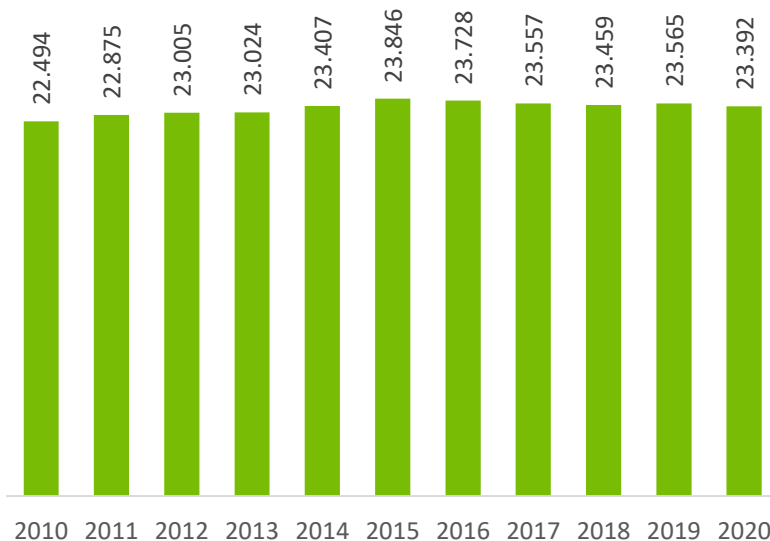
Inwoners

Relatief veel inwoners zijn tussen de 18 en 26 jaar

Het aantal inwoners is 23.392 op 1 januari 2020. Dit aantal is de afgelopen jaren gestegen met gemiddeld 0,4% per jaar. Ter vergelijking: in Leiden groeide de bevolking in dezelfde periode met gemiddeld 0,7% per jaar.

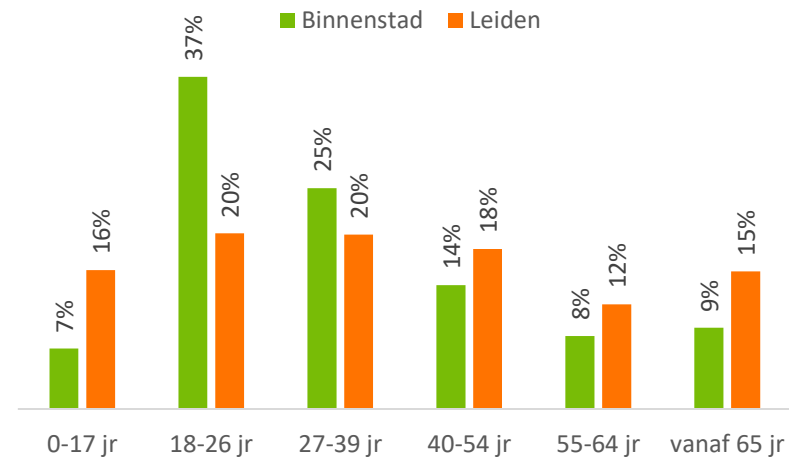
De leeftijdsopbouw van de bevolking in de binnenstad wijkt af van die van heel Leiden. In de binnenstad wonen vooral veel mensen tussen de 18 en 26 jaar (37% t.o.v. 20% in heel Leiden). Het aandeel kinderen en ouderen is een stuk lager dan in heel Leiden.

Aantal inwoners, 2010-2020

Bron: Basisregistratie Personen (BRP)

Inwoners naar leeftijd, 2020

Bron: Basisregistratie Personen (BRP)

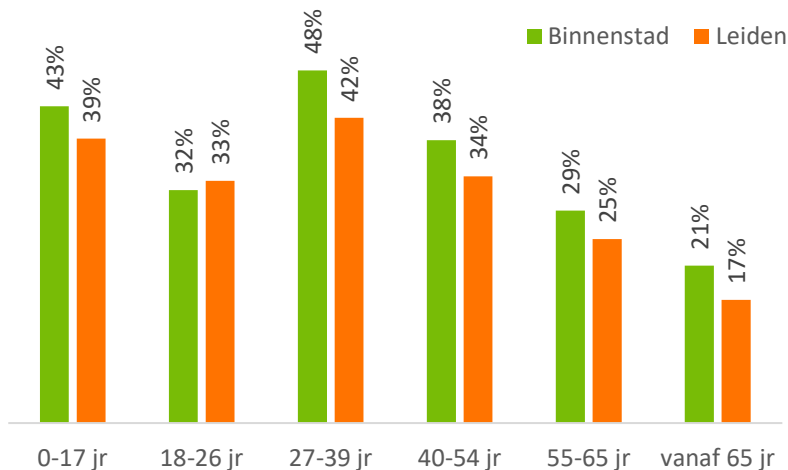
Internationalisering

36% van de inwoners van de binnenstad heeft een migratie-achtergrond

In Leiden, en vooral in de binnenstad, wonen mensen van diverse achtergronden. Als iemand een migratie-achtergrond heeft wil dat zeggen dat de persoon zelf of zijn of haar ouder(s) in het buitenland zijn geboren. In totaal heeft 36% van de inwoners van de binnenstad in 2020 een migratie-achtergrond. In heel Leiden is dat 32%. Er zijn verschillen per leeftijdsgroep. Van de 0-17-jarigen in de binnenstad heeft 43% een migratie-achtergrond, van de 65-plussers is dat 21%.

Van de inwoners met een migratie-achtergrond komen de Duitse, Indonesische of Britse achtergrond het meest voor. Overigens zegt migratie-achtergrond niets over de nationaliteit die iemand heeft.

Percentage inwoners met migratie-achtergrond per leeftijdsgroep, 2020

Bron: Basisregistratie Personen (BRP)

Inwoners naar migratie-achtergrond, 2020

Nederland	14.900
Duitsland	600
Indonesië	600
Groot-Brittannië	500
Italië	500
Verenigde Staten	400
Marokko	400
Suriname	300
Frankrijk	300
Aruba	300
China	300

* overige achtergronden minder dan 250 inwoners

Bron: Basisregistratie Personen (BRP)

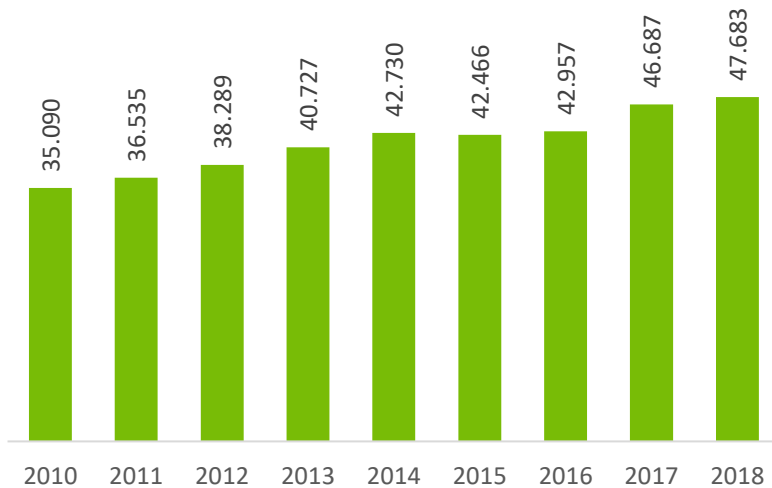

Studenten

Sterke groei van het aantal internationale studenten

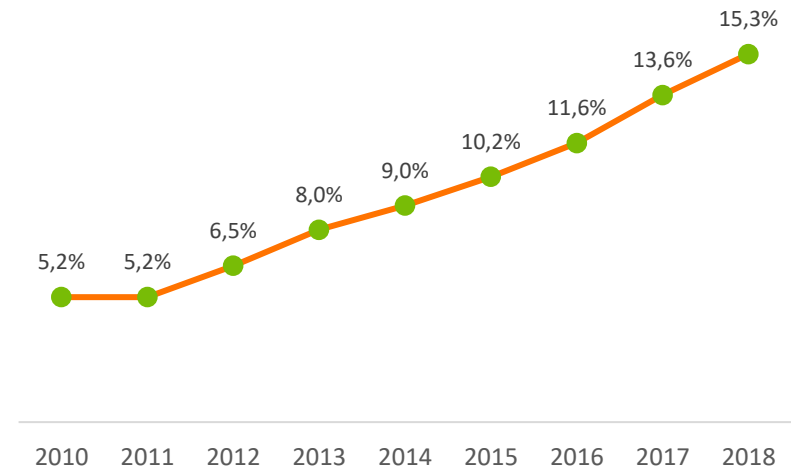
Leiden is van oudsher bekend als studentenstad. Het aantal studenten aan Leidse onderwijsinstellingen groeit nog steeds flink, gemiddeld met 4% per jaar. Het gaat dan om het totaal van MBO, HBO en WO studenten. Niet alle studenten wonen natuurlijk in Leiden. Van WO studenten weten we dat er ruim 11.000 in Leiden wonen en van HBO studenten een kleine 4.000. De meeste in de binnenstad. Een steeds groter deel van de studenten komt uit het buitenland. Van de Universiteit Leiden is in 2018 15,3% een internationale student.

Aantal studenten WO, HBO en MBO, 2010-2018

Bron: Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO)

Internationale WO studenten 2010-2018

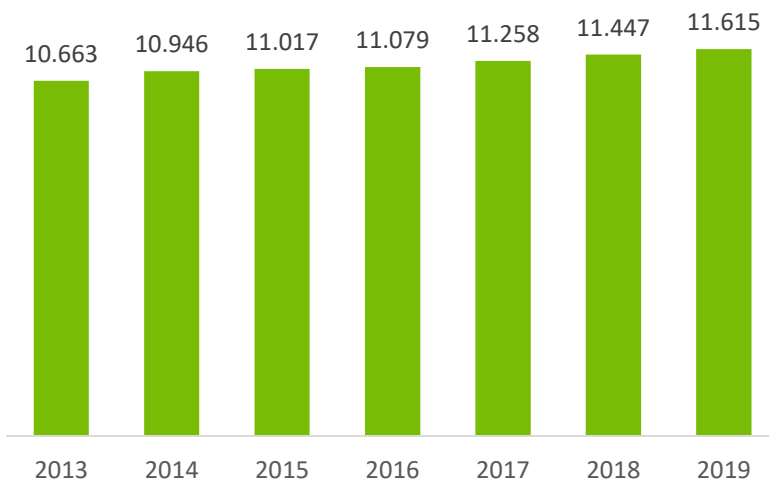
Bron: Nuffic

Woningen

De WOZ-waarde stijgt de afgelopen jaren weer

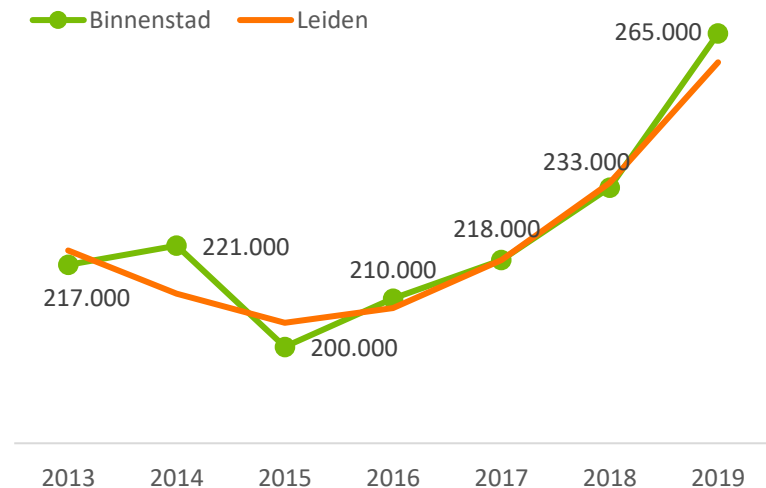
Het aantal woningen in de Leidse binnenstad is in de afgelopen jaren met gemiddeld 1,4% gestegen naar 11.615 op 1 januari 2019. 67% hiervan is een gestapelde woning (in heel Leiden 56%) en 29% is een koopwoning (in heel Leiden 44%). Als we naar de WOZ-waarde kijken dan zien we dat deze globaal gezien gelijk is aan het gemiddelde van heel Leiden.

Aantal woningen, 2013-2019

Bron: Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)

WOZ-waarde van woningen, 2013-2019

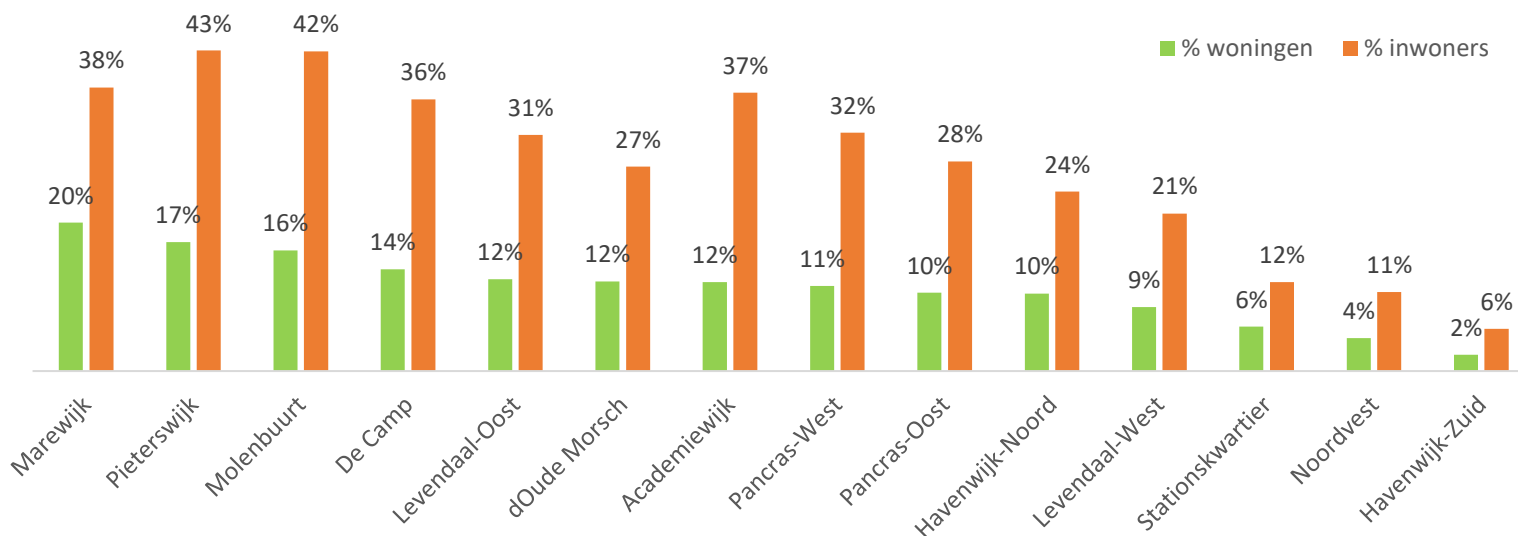
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

Verkamering

11% van de woningen is verkamerd en 28% van de inwoners woont er

Gemiddeld is 11% van de woningen in de Leidse binnenstad verkamerd. En 28% van de inwoners woont in een verkamerde woning. Een verkamerde woning is bijvoorbeeld een huis gekocht door een belegger die het vervolgens aan meerdere personen verhuurt of een verenigingshuis met 20 studenten op één adres. Vooral in de Pieterswijk en Molenbuurt komt verkamering voor.

% verkamerde woningen en % inwoners in verkamerde woning per buurt, 2018

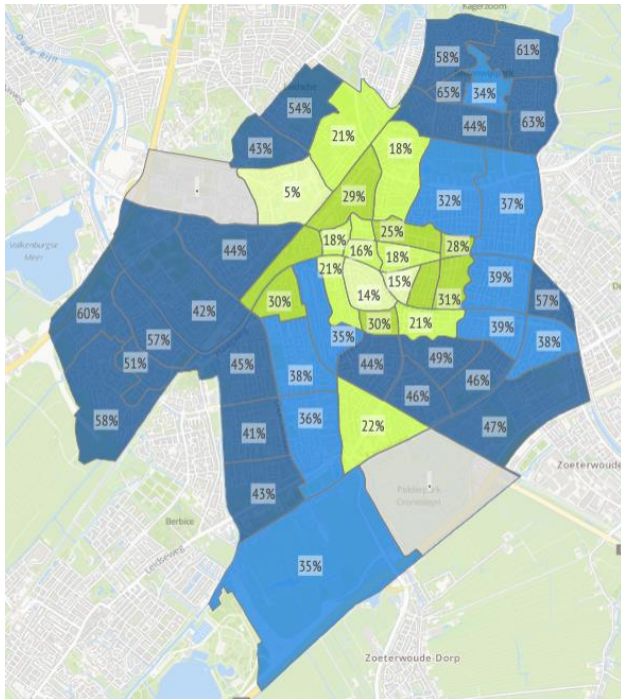
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

Woonduur

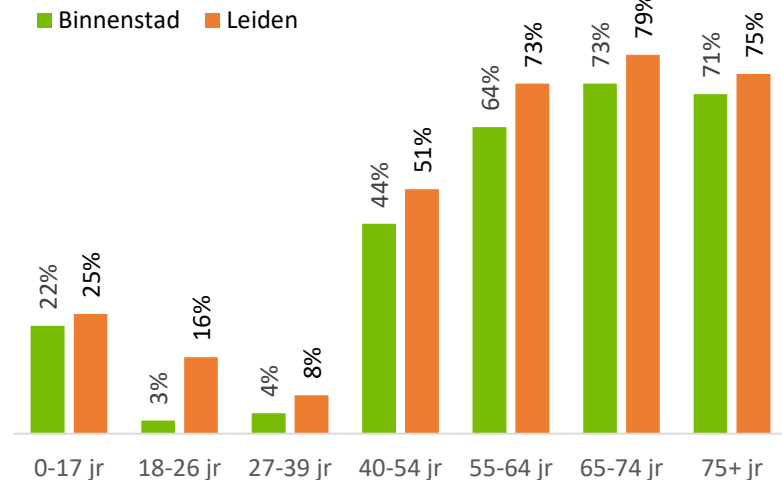
Inwoners binnenstad wonen korter op adres dan gemiddelde Leidenaar

Inwoners van de binnenstad wonen gemiddeld genomen minder lang op het huidige adres dan andere Leidenaren. Op het kaartje hieronder is dat duidelijk te zien. 22% van de inwoners van de binnenstad woont langer dan 10 jaar op het huidige adres. In de Pieterswijk is het 14% en in Pancras-West 15%. Gemiddeld in Leiden is het 38%. Uit de grafiek blijkt duidelijk dat vooral inwoners tussen de 18 en 39 jaar niet lang op het huidige adres wonen. Bij 65-plussers in de binnenstad ligt het daarentegen boven de 70%.

% inwoners > 10 jaar op adres, 2020

% inwoners binnenstad > 10 jaar op adres naar leeftijd, 2020

Bron: Basisregistratie Personen (BRP)

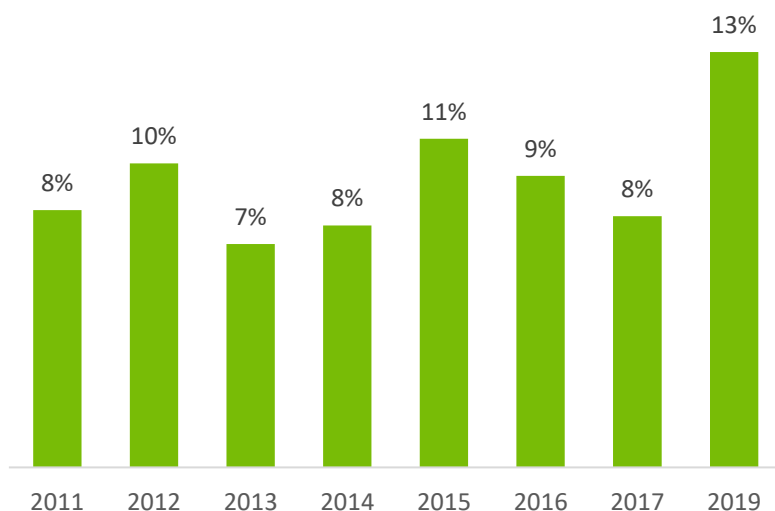
Evenementen

8% van de binnenstadsbewoners heeft veel last van evenementen

In de Leidse binnenstad worden elk jaar verschillende grote en kleine evenementen georganiseerd. Via een enquête wordt gemonitord in hoeverre inwoners daarvan overlast ondervinden. Het blijkt dat in 2019 in de binnenstad 13% van de inwoners veel last van evenementen had (in heel Leiden rond de 4%). De hinder bestaat vooral uit geluidsoverlast en bereikbaarheidsproblemen door afzettingen e.d.

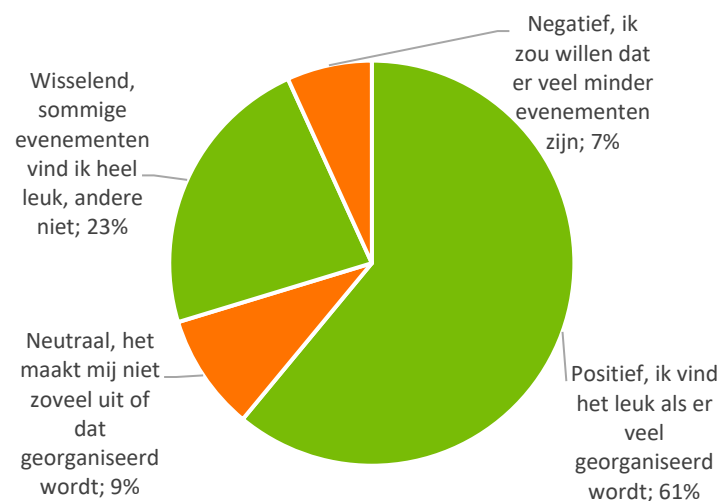
Ook wordt naar de houding van de inwoners tegenover evenementen gevraagd. 61% van de binnenstadsbewoners staat positief tegenover evenementen (in heel Leiden 65%) en 7% zou willen dat er veel minder evenementen waren (in heel Leiden 4%).

Last van evenementen, 2011-2019

Bron: Veiligheidsmonitor

Houding tegenover evenementen, 2019

Bron: Veiligheidsmonitor

Leefbaarometer

Leefbaarheid 'ruim voldoende' tot 'uitstekend'

De Leefbaarometer is een instrument van het ministerie van Binnenlandse Zaken waarin op basis van 100 indicatoren de leefbaarheid wordt bepaald voor heel Nederland.

[Website Leefbaarometer](#)

[Achtergrondinformatie](#)

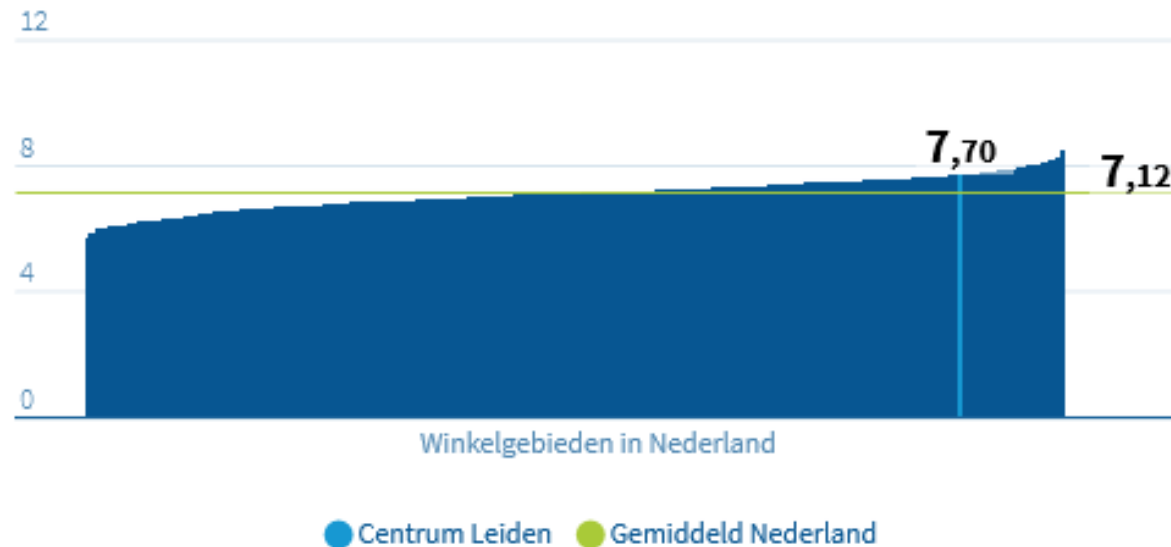
Schoon winkelgebied

Binnenstad Leiden op plek 52 van 456 Nederlandse winkelgebieden

De stichting Nederland Schoon beoordeelt winkelgebieden op basis van een schouw en enquêtes onder bezoekers en ondernemers. In 2019 deden 456 winkelgebieden mee. De Leidse binnenstad behaalde een score van 7,7 en eindigde daarmee bovenin de lijst.

Schoonscore

Centrum Leiden, score

2019

[Website Nederland Schoon](#)

[Achtergrondinformatie](#)